

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ : ΔΥΟ ΩΡΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Romanus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatinum, deligere constituit.

ΘΕΜΑ Α

Να μεταφραστεί το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

Να αντιστοιχίσετε τους όρους των δύο στηλών που έχουν μεταξύ τους ετυμολογική συγγένεια (2 από τις λέξεις της στήλης Β περισσεύουν):

A	B
septimus	ποινολόγιο
femina	δακρύζω
lacrimis	ελευθέριος
punire	εβδομάδα

liber	θηλαστικό
	μαεστρία
	τανάλια

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

α) Να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε συντακτικά πέντε όρους (απρόθετους ή εμπρόθετους) του κειμένου που βρίσκονται σε αφαιρετική πτώση (5 μονάδες) και να αναφέρετε τον ρηματικό τύπο που προσδιορίζουν (5 μονάδες).

Μονάδες 10

β) Να εντοπίσετε τα δύο απαρέμφατα του κειμένου και να κάνετε την πλήρη συντακτική τους αναγνώριση συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα:

Απαρέμφατο	Είδος απαρεμφάτου	Υποκείμενο απαρεμφάτου	Ταυτοπροσωπία Ή Ετεροπροσωπία	Αντικείμενο Απαρεμφάτου

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

α) Να συμπληρώσετε τις περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής που ακολουθούν με την επιλογή της κατάλληλης στερεότυπης λατινικής φράσης από αυτές που σας δίνονται παρακάτω.

1. Οι δύο πλευρές δήλωσαν ότι οποιαδήποτε παραβίαση των όρων συνθήκης θα θεωρηθεί

i. casus belli ii. carpe diem

2. Η αίτησή σου για την πρόσληψη στην εργασία πρέπει να συνοδευτεί και από ένα πολύ καλό

i. alter ego ii. curriculum vitae

3. Η Ελλάδα δήλωσε ότι, παρά την προκλητική πολιτική της Τουρκίας για τα κυριαρχικά της δικαιώματα στο Αιγαίο, θα δεχτεί τον Τούρκο υπουργό εξωτερικών ως

i. primus inter pares ii. persona grata

4. Ο Καβάφης στα ποιήματά του δίνει ένα αξιοπρέπειας και ηθικής διαβίωσης.

i. mutatis mutandis ii. modus vivendi

5. Όλοι λυπήθηκαν για την απώλεια του φίλου τους και κατέθεσαν ένα σημαντικό ποσό σε φιλανθρωπικό ίδρυμα για την ανάπαυση της ψυχής του.

i. in memoriam ii. in medias res

Μονάδες 10

β) Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους.

hoc: η γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους.

Filius: η κλητική ενικού.

rudicitiam: η ονομαστική πληθυντικού.

laedit: το απαρέμφατο ενεστώτα στην ενεργητική φωνή.

Maritus: η αιτιατική πληθυντικού.

pater: η γενική πληθυντικού.

eam: η αντίστοιχη πτώση στο αρσενικό γένος.

cultro: η γενική πληθυντικού.

interficat: το β' ενικό στην οριστική παρατατικού και το γ' πληθυντικό στην οριστική μέλλοντα Ενεργητικής φωνής.

constituit: το β' πληθυντικό στην οριστική Παρατατικού Ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 10

γ) Να αντιστοιχίστε τις λατινικές λέξεις της Α' στήλης με τη γραμματική τους αναγνώριση στη στήλη Β'. Για τον ακριβέστερο εντοπισμό του γραμματικού τύπου που ζητείται, να λάβετε υπόψη σας, όπου το κρίνετε αναγκαίο, τη συντακτική λειτουργία του στο εξεταζόμενο κείμενο. Στη στήλη Β' περισεύουν τέσσερις χαρακτηρισμοί.

1. Modo	i. γ' ενικό πρόσωπο Παρακειμένου ενεργητικής φωνής
2. Uxoris	ii. α' πληθυντικό πρόσωπο Παρακειμένου ενεργητικής φωνής
3. maestam	iii. αφαιρετική ενικού
4. aperit	iv. αιτιατική ενικού

5. punire	v. αιτιατική πληθυντικού
	vi. ονομαστική πληθυντικού
	vii. γενική ενικού
	viii. απαρέμφατο Ενεστώτα Ενεργητικής φωνής
	ix. γ' ενικό πρόσωπο Ενεστώτα Ενεργητικής φωνής

Μονάδες 5

δ) « [...] femina [...] cultro se ipsam interficit»: να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στις λέξεις της περιόδου που σας δίνεται στον άλλο αριθμό.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Ε

α) Να μετατρέψετε τα ρήματα της παρακάτω περιόδου λόγου σε απαρέμφατα ενεστώτα εξαρτώμενα από το Brutus debet. Στη συνέχεια να δηλώσετε το υποκείμενο των απαρεμφάτων και να το αιτιολογήσετε.
Populum concitat et Tarquinio imperium adimit.

Μονάδες 10

β) Στο απόσπασμα «Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatīni laedit» να εντοπίσετε πέντε λέξεις οι οποίες βρίσκονται σε γενική πτώση και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, αναφέροντας τη συντακτική λειτουργία καθεμιάς και τον όρο που προσδιορίζει:

Λέξη στο κείμενο σε γενική	Συντακτική λειτουργία	Όρος που προσδιορίζεται

Μονάδες 10

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ